

andre Steder, saa maa man rigtigt nok sige: Nej, det er langt fra Tilfældet, man er andre Steder i Stand til at faa et langt større Nettoudbytte ud af Jorden. Det gælder ikke alene, som jeg allerede paaviste det i 1915 eller 1916, for Kina og Japan, men det gælder for Steder meget nærmere ved os. Man behøver blot at sende sagkyndige Landmænd til Jerseyøerne, til Belgien eller andre Steder i Europa, og det skal nok vise sig, at Landbrugsudbyttet der er større. Det fremgik ogsaa indirekte af en Tale, som i Fjor blev holdt af et tidligere æret Medlem af Rigsdagen, Hr. Forpagter Sonne, idet han gjorde opmærksom paa, at vi her i Danmark har 7 000—8 000 Tdr. Land dyrket som Kolonihave, og der blev efter hans Paastand paa disse 8 000 Tdr. Land avlet for 20 Mill. Kr. Værdier. Det giver et gennemsnitligt Brutto-Værdiudbytte paa 2 500 Kr. pr. Tønde Land. Jeg gad nok set, hvilket dansk Landbrug der er i Stand til at yde noget lignende. Der kan heller ikke være den ringeste Tvivl om, at man er i Stand til at faa meget større Udbytte pr. Land-Enhed, naar man gaar over til Havebrug, som er et mere intensivt Jordbrug. Hvis vort Land ogsaa i Fremtiden skal være et Industriland, og hvis der, hvad man maa forudsætte, ogsaa fremtidig kan komme Kriser som den, vi nu oplever, vilde det være heldigt, om Industriens Arbejdere havde den indirekte Støtte, de kan faa økonomisk derved, at de har en passende Jordlod, som de kan dyrke, og fra hvilken de kan hente en Del af deres Livsforbrødenheder. De Arbejdere, som i dette Øjeblik har en Kolonihave, selv om den er lille, er ikke nær saa daarligt stillede som den Arbejder, der skal købe alt i Butikkerne, og hvis man udvidede Kolonihavearealet, gjorde Jordlodderne en Smule større og paa disse Jordlodder byggede Huse af en passende Konstruktion — det behøver ikke at være Villaer, det kan godt være sammenbyggede Huse —, saa at Beboerne fik Lejlighed til at dyrke et passende Stykke Jord, vilde disse Mennesker i en fremtidig Krise være ganske anderledes velstillede, end Arbejderne er i dette Øjeblik. Jeg ved meget godt, at den Tanke, jeg her fremsætter, er fremsat af mig mange Gange før, men man skal her i dette høje Ting ikke være bange for at gentage. En Tanke kan støde paa Modstand straks, blandt andet fordi den ikke kommer i det psykologiske Øjeblik, og saa kan det ske, naar Tingets ærede Med-

lemmer har indhøstet nogle flere Erfaringer, at Stemningen vender sig, og at det psykologiske Øjeblik kommer, og jeg kan ikke se rettere, end at der netop, efter at vi har oplevet den Industrikrise, som vi nu er midt i, maa kunne ventes mere Ørenlyd for den Politik, som, det indrømmer jeg, ikke i snævraste Forstand er en Øjeblikkets Politik, men ser lidt frem i Tiden mod Kriser af samme Art som den, vi nu oplever, hvormed det dog ikke skal være sagt, at det ikke ogsaa i gode Tider vilde have sin Værdi i mange Retninger, om vi havde Havebyer i Stedet for Kaserner. Ud fra denne Tanke vil jeg bede den højtærede Finansminister, eller hvem det nu maatte paahvile, at fremsætte et Forslag, som gør det muligt ikke alene at ekspropriere Jord til Husmandsbrug, men ogsaa til Oprettelse af Havebyer ved Storkøbenhavn eller andre Steder, hvor det maatte være ønskeligt. Jeg tror ikke, vi opnaar noget godt Resultat, før vi faar den Ekspropriationslov, som man fra mange Sider, ogsaa fra mit Partis ærede Formands Side, har udtalt Ønske om at faa.

Jeg har endnu en anden Grund til at mene, at vi stod os ved at faa Jorden i Danmark stykket noget mere ud og faa lagt Anvendelsen af Jorden noget om, og jeg kommer her tilbage til det Spørgsmaal, som jeg talte om ved Finanslovsforslagets tredje Behandling i Foraaret, nemlig Landbrugets Indtægter. Man gjorde den Gang nogle Indvendinger mod mine Tal og bebrejdede mig navnlig tre Ting: At den Statistik, jeg anvendte, ikke var den nyeste, at jeg skelnede mellem Husmænd og Gaardmænd, og at jeg ikke var i Overensstemmelse med Udtalelser af Næstformanden i Landsoverskatteraadet. Det viser sig nu, at disse Indvendinger var ganske ubeføjede. Jeg brugte ikke den Statistik, mine ærede Modstandere anvendte, men den, jeg brugte, var lige saa ny, ja nyere og angik det samme Indtægtsaar som deres. At jeg benyttede mig af Udtrykkene Husmænd og Gaardmænd, kunde heller ikke være urimeligt, bl. a. af den Grund, at selve Landsoverskatteraadet, som mine ærede Modstandere henholder sig til, benytter de samme Udtryk i sine Statistikker, saaledes i Beretningen Nr. 19 om Indkomst- og Formueansættelser i 1916. Her er Husmænd opført for sig og Gaardmænd for sig. Endelig viste det sig, at Landsoverskatteraadets Formand netop havde udtalt sig, som jeg formodede. Det er imidlertid en Biting. Jeg skal gerne